

Tisk a informace

Tribunál Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 81/22
V Lucemburku dne 11. května 2022

Rozsudek ve věci T-151/20
Česká republika v. Komise

Tribunál částečně vyhověl žalobě České republiky založené na bezdůvodném obohacení Komise, a to v rozsahu, v němž tato žaloba zněla na vrácení částky odpovídající přibližně 726 000 eur, které tento členský stát musel tomuto orgánu vyplátit v souvislosti s výběrem antidumpingového cla

Ukončení činnosti dovozce totiž za okolností daného případu mohlo představovat důvod, který České republice nelze přičítat a na jehož základě mohl být tento členský stát v souladu s právními předpisy zproštěn povinnosti poskytnout tuto částku Unii

V listopadu 2007 uskutečnil Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) inspekční cestu v Laosu, které se zúčastnila zástupkyně české celní správy. Vyšetřování se týkalo prověřování dovozu kapesních zapalovačů z Laosu do různých zemí Evropské unie, a to v období od roku 2004 do roku 2007. Podle zprávy o ukončení mise dovezla společnost Baide lighter Industry (LAO) Co., Ltd (dále jen „společnost BAIDE“) kapesní zapalovače pocházející z Číny, které však byly předloženy k proclení jako pocházející z Laosu, čímž došlo k vyhnutí se antidumpingovému clu použitelnému na kapesní zapalovače čínského původu.

Na základě zjištění obsažených v této zprávě, jež se týkala mimo jiné i 28 případů dovozu kapesních zapalovačů do České republiky, které uskutečnila společnost BAIDE a které byly propuštěny do volného oběhu v letech 2005 až 2007, začaly příslušné české celní úřady v těchto případech podnikat kroky k doměření a vymáhání dlužného cla. Dopisem ze dne 20. ledna 2015 Evropská komise Českou republiku v reakci na žádost tohoto členského státu o zproštění povinnosti poskytnout částky odpovídající stanoveným clům, které nebylo možno vybrat, informovala, že v žádném z dotčených případů nejsou splněny podmínky stanovené v čl. 17 odst. 2 nařízení č. 1150/2000¹. Komise vyzvala české orgány, aby ve stanovené lhůtě přijaly všechna opatření nezbytná k poukázání částky 53 976 340 korun českých (CZK) na účet Komise.

Poté, co Česká republika odvedla na účet Komise 75 % této částky (dále jen „sporná částka“), podala u Tribunálu žalobu, kterou se domáhala, aby byla Komisi uložena povinnost spornou částku České republice vrátit, a to v důsledku bezdůvodného obohacení Unie.

Tribunál **žalobě vyhověl v rozsahu, v němž směřovala k tomu, aby Komise vrátila částku 17 828 399,66 CZK** odvedenou do vlastních zdrojů Evropské unie. V tomto rámci se Tribunál zabýval zejména podmínkami, které musí splňovat žaloba založená na bezdůvodném obohacení, spoluprací členských států a Komise v rámci vyšetřovací mise ve třetí zemi a povinností dosáhnout poskytnutí jistoty za účelem vymožení vlastních zdrojů.

Závěry Tribunálu

Tribunál nejprve konstatoval, že Česká republika nemůže v rámci žaloby založené na bezdůvodném obohacení Komise prokázat opodstatněnost svých nároků pouhým vyvracením argumentů obsažených v dopise ze dne 20. ledna 2015. Musí naproti tomu doložit, že obohacení

¹ Článek 17 odst. 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. 2000, L 130, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 169), stanoví: „Členské státy nejsou povinny poskytnout Komisi částky odpovídající stanoveným nárokům, které nemohou být vybrány a) z důvodu vyšší moci nebo b) z jiných důvodů, které jim nemohou být přičítány. [...]“

Komise v důsledku poskytnutí sporné částky nemá opodstatnění v povinnostech tohoto členského státu podle unijního práva v oblasti vlastních zdrojů Unie a dále že ochuzení tohoto členského státu souvisí s uvedeným obohacením. Povinnosti České republiky v oblasti vlastních zdrojů nevyplynou z dopisu ze dne 20. ledna 2015, ale platí přímo na základě právní úpravy použitelné v této oblasti. Tento dopis tedy nemůže tvořit rámec sporu v tom smyslu, že argumenty Komise zpochybňující existenci bezdůvodného obohacení by byly omezeny na argumenty obsažené v uvedeném dopise.

Tribunál měl dále za to, že po České republice nelze požadovat, aby v rámci žaloby založené na bezdůvodném obohacení prokázala, že celý postup při celním řízení, při vymáhání pohledávky a při provádění úkonů týkajících se vlastních zdrojů proběhl v souladu se všemi předpisy, řádně, včas a s řádnou péčí o ochranu finančních zájmů Unie; tento členský stát měl kromě svého ochuzení a s ním souvisejícího obohacení doložit pouze to, že toto obohacení postrádalo veškeré opodstatnění.

Poté, co Tribunál uvedl, že základní podmínkou dodržování celních předpisů v rámci Unie je spolupráce členských států s Komisí, kromě toho konstatoval, že za tímto účelem se ve třetích zemích uskutečňují mise Společenství pro správní a vyšetřovací spolupráci, které jsou vykonávány zástupci, již jsou jmenováni členskými státy². Informace získané v rámci těchto misí mohou být použity ke stíhání operací, které jsou v rozporu s celními předpisy, a také v rámci následně zahájených soudních řízení nebo stíhání. Příslušné orgány členských států je mohou zejména uplatnit jako důkazy³.

Za těchto podmínek byla zástupkyně české celní správy na inspekční cestě plně oprávněna požadovat od OLAF důkazy přiložené k protokolu a předat je příslušným orgánům České republiky, aby tyto informace použily jako důkazy proti společnosti BAIDE v rámci řízení o vymáhání celního dluhu této společnosti. **OLAF**, který se v daném případě zavázal, že důkazy shromážděné během inspekční cesty České republiky zašle začátkem roku 2008, ovšem **zaslal svou zprávu**, k níž byly tyto důkazy přiloženy, **se zpožděním**. Za těchto podmínek nebylo možno České republice vytýkat, že neměla k dispozici důkazy nezbytné ke stanovení antidumpingového cla dlužného společností BAIDE v souvislosti s 28 případy sporných dovozů ihned po návratu z inspekční cesty a že pro účely stanovení cla dlužného touto společností vyčkávala na zaslání zprávy OLAF.

Co se kromě toho týče povinnosti dosáhnout poskytnutí jistoty za účelem vymození vlastních zdrojů, Tribunál uvedl, že pokud se celní orgány členských států domnívají, že ověření celního prohlášení může vést ke stanovení vyšší částky dovozního cla, než jaká vyplývá z údajů uvedených v celním prohlášení, bude propuštění zboží povoleno až po poskytnutí dostatečné jistoty, která má pokrýt rozdíl mezi těmito částkami⁴. Prostor pro uvážení, který mají uvedené orgány při rozhodování o tom, zda je nezbytné takovou jistotu požadovat, je omezen zásadou efektivit⁵, podle které musí být zajištěna účinná ochrana finančních zájmů Unie před podvody či jinými protiprávními jednáními, která tyto zájmy ohrožují. Dosah zásady efektivit za situace, kdy se tato zásada uplatňuje na zvláštní povinnost členských států zajistit, aby byly vlastní zdroje Unie, kterými jsou i cla, vybrány účinně a v plném rozsahu, nelze určit abstraktně a staticky, jelikož se tento dosah odvíjí od charakteristických rysů dotčeného podvodu nebo protiprávního jednání, které se ostatně mohou v průběhu času měnit.

Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že **Česká republika byla povinna dosáhnout poskytnutí jistoty za účelem vymození antidumpingového cla, k jehož úhradě mohla být společnost**

² Podle čl. 20 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů (Úř. věst. 1997, L 82, s. 1; Zvl. vyd. 02/08, s. 217).

³ Podle čl. 21 odst. 2 nařízení č. 515/97.

⁴ Viz čl. 74 odst. 1 první věta nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. 1992, L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), ve spojení s článkem 248 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení č. 2913/92 (Úř. věst. 1993, L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3).

⁵ Zásada efektivit je zakotvena v čl. 325 odst. 1 SFEU.

BAIDE povinná, od okamžiku přijetí rizikového profilu, z něhož zejména vyplývalo, že existuje „důvodné podezření“ na obcházení celních předpisů, tedy ode dne 22. března 2006. Na rozdíl od toho, co tvrdila Česká republika, totiž předpokladem toho, aby mělo být dosaženo poskytnutí jistoty za účelem vymožení sporné částky, nebylo při propuštění dotčeného zboží nepochybné přesvědčení, že jeho původ je jiný než ten deklarovaný, ale pouze existence indicií, které mohly při kontrole tohoto zboží vést ke stanovení vyšší částky cla, než byla částka stanovená na základě údajů uvedených v celním prohlášení. Pouze na základě toho, že laoské orgány potvrdily pravost osvědčení o původu přiložených společností BAIDE ve 2 z 28 případů sporných dovozů, nadto v žádném případě nebylo možno rozptýlit pochybnosti, které měla sama Česká republika na základě informací, které jí poskytl OLAF v souvislosti se všemi dovozy společnosti BAIDE uskutečněnými z Laosu.

Tribunál měl konečně za to, že **ukončení činnosti společnosti BAIDE, k němuž došlo před předáním zprávy OLAF**, na jejímž základě bylo skutečně možno stanovit clo dlužné společnostem BAIDE, **mohlo představovat důvod, který České republice nelze přičítat⁶ a na jehož základě mohl být tento členský stát v souladu s právními předpisy zproštěn povinnosti poskytnout spornou částku Unii.** Avšak vzhledem k tomu, že Česká republika byla povinná dosáhnout poskytnutí jistoty k zajištění výběru antidumpingových cel dlužných společností BAIDE ode dne 22. března 2006, Tribunál **dospěl k závěru, že se Unie bezdůvodně obohatila o část sporné částky ve výši odpovídající antidumpingovému clu, které měla společnost BAIDE uhradit z prvních dvanácti dovozů kapesních zapalovačů, které se uskutečnily před tímto datem.**

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁶ Podle čl. 17 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1150/2000.